

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**«РЕГІОНАЛЬНЕ ПУБЛІЧНЕ
УПРАВЛІННЯ ТА САМОВРЯДУВАННЯ»**

Кафедра конституційного права та
прав людини

Статус дисципліни: *minor* (вибіркова)
Рівень вищої освіти: другий
Ступінь вищої освіти: магістр
Галузі знань: 28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
Форми здобуття вищої освіти: заочна
Мова навчання: українська
Навчальний рік розроблення: 2021
Форма підсумкового контролю: екзамен

Прізвище, ім'я, по батькові
науково-педагогічного працівника,
який веде дисципліну,
науковий ступінь, вчене звання посада
профайл викладача

Науково-педагогічний склад кафедри

<https://www.naiu.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-konstitucijnogo-ta-mizhnarodnogo-prava/zagalni-vidomosti/sklad-kafedri.html>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

(044) 520-06-60
k003@naiu.kiev.ua

Очні: відповідно до затвердженого графіку консультацій НПП кафедри
Онлайн: вівторок, четвер з 14.00 до 15.00 на платформі ZOOM, Viber, Telegram або електронну адресу: k003@naiu.kiev.ua

Сторінка дистанційного курсу

заочна форма навчання:

Стислий опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «РЕГІОНАЛЬНЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА САМОВРЯДУВАННЯ» викладається для підготовки магістрів в Національній академії внутрішніх справ для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», для заочної форм навчання, що дає можливість сформуванню професійні компетентності та індивідуальну освітню траєкторію.

Дисципліна «Регіональне публічне управління та самоврядування» забезпечує теоретичну та практичну підготовку здобувачів вищої освіти ступеня магістр щодо проблем, пов'язаних із сутністю і конституційно-правовими засадами регіонального публічного управління та самоврядування, функціями та повноваженнями органів місцевої публічної влади та їх відповідальністю.

Метою вивчення навчальної дисципліни є надання комплексного уявлення про систему, функції та повноваження регіонального публічного управління та самоврядування.

Тривалість. Вивчення навчальної дисципліни здійснюється в 3-му семестрі 2-го року навчання у обсязі 150 годин 5 кредитів ECTS.

Форми та методи навчання. Серія лекцій та семінарських занять, самостійна робота здобувачів, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань. Здобувачі мають змогу отримувати індивідуальні консультації. Під час сесії формат очний. Можливий дистанційний (on-line, Moodle) та змішаний формат проведення лекційних занять, поточного та підсумкового контролю.

В процесі навчання використовуються: словесні, наочні та практичні методи навчання.

Система поточного контролю. Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти ступеня магістр – це систематична перевірка знань, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до програми, робочої програми, силабусу.

Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового опитування, аналізу ділових ситуацій, ділових ігор) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Контрольне оцінювання може проводитись в усній формі, у формі письмової контрольної роботи та/або тестування (комп'ютерного, письмового).

Контроль самостійної роботи здійснюють шляхом перевірки виконаних завдань на практичних, семінарських заняттях, написання рефератів, есе тощо.

Система підсумкового контролю. Підсумковий контроль – контроль навчальних досягнень здобувачів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться в період проміжної атестації у формі екзамену. Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає три теоретичних питання.

Препреквізити (Prerequisite). Філософія, Психологія, Теорія управління, Теорія держави і права, Конституційне право, Міжнародне право, Адміністративне право.

Постреквізити (Postrequisite). Розробка та прийняття управлінських рішень, Управлінський контроль в публічній сфері, Забезпечення законності в публічному управлінні, Організаційно-правові засади публічної служби, Державне та муніципальне управління.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («soft skills»)

Програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

Для підготовки магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимога законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення (PH 02)	Здатність організувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери (СК 02)
Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи (PH 07)	Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційних рівнях (СК 04)
Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності (PH 10)	Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними (СК 05)
Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень (PH 11)	Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції (СК 10)

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 01);
- Здатність розробляти та управляти проєктами (ЗК 03);
- Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології (ЗК 05);
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК 07).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ступеня вищої освіти магістра повинні

знати:

- процеси координації діяльності керівника із суб'єктами публічного управління та адміністрування, а також взаємодії з представниками місцевого самоврядування, громадськістю;
- особливості нормативного закріплення та функціонування органів місцевої публічної влади;
- основи здійснення регіонального публічного управління та самоврядування;
- гарантії та відповідальність органів місцевої публічної влади в Україні;
- основні чинники ефективності регіонального публічного управління та самоврядування в Україні, насамперед у розрізі передачі значних повноважень та бюджетів від державних органів органам місцевої публічної влади.

уміти:

- узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, аргументовано їх пояснювати;
- аналізувати та визначати потреби удосконалення функціонування регіонального публічного управління та самоврядування відповідно до найкращих зарубіжних практик і міжнародних стандартів;
- визначати нормотворчі та правозастосовні прогалини, помилки у в системі публічного управління, вживати заходи по їх усуненню та удосконаленню.

навички:

- використовувати понятійно-категоріальний апарат при вирішенні управлінських проблем;
- застосувати теоретичні знання для високопрофесійного виконання службових обов'язків в процесі управлінської діяльності;
- практично застосовувати набуті знання при підготовці наукових досліджень;
- формулювати та обґрунтовувати правові висновки, пропозиції, рекомендації.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Територіальна основа здійснення регіонального публічного управління та самоврядування	Лекційні заняття	<p>Реферати (доповіді):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституційно-правова регламентація територіального устрою України. 2. Територіальна основа місцевої публічної влади: проблеми і шляхи їх вирішення. 3. Принцип повсюдності у здійсненні місцевого самоврядування. <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система місцевих державних адміністрацій та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади в Україні 2. Порядок та принципи формування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
Тема 2. Місцева публічна влада в Україні: поняття, сутність та система	Лекційні, семінарські заняття	<p>Реферати (доповіді):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення місцевої публічної влади в незалежній Україні. 2. Природа місцевої публічної влади в Україні та зарубіжних країнах. 3. Принцип поєднання державних та місцевих інтересів при здійсненні публічної влади. <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магдебурзьке право на території України. 2. Сутність місцевої публічної влади. 3. Принципи місцевої публічної влади в Україні.
Тема 3. Конституційно-правовий статус органів регіонального публічного управління та самоврядування	Лекційні, семінарські заняття	<p>Реферати (доповіді):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституційно-правові засади функціонування сільської, селищної, міської, районної в місті рад. 2. Конституційно-правові засади функціонування районної та обласної ради. 3. Конституційно-правові засади функціонування сільського, селищного, міського голови та старости. <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституційно-правові засади функціонування місцевої публічної влади в країнах Європейського Союзу. 2. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування місцевої публічної влади. 3. Публічна служба в Україні
Тема 4. Гарантії та відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування	Семінарські заняття	<p>Реферати (доповіді):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні. 2. Засади реалізації принципу стримань і противаг на місцевому рівні. 3. Конституційно-правова відповідальність місцевих рад її депутатів. <p>Завдання для самостійного вивчення:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Види відповідальності органів і посадових осіб місцевої публічної влади в Україні. 2. Форми реалізації повноважень органів місцевого самоврядування в Україні 3. Міжнародний та національний аспекти регламентації відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування.
Тема 5. Децентралізація та її вплив на ефективність регіонального публічного управління та самоврядування в Україні	Семінарські заняття	<p>Реферати (доповіді):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Децентралізація управління: досвід зарубіжних держав. 2. Горизонтальна децентралізація: поняття та сутність. 3. Вертикальна децентралізація: поняття та сутність. <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Процес становлення децентралізації в Україні. 2. Проблеми вітчизняної децентралізації.

Індивідуальні завдання (курсів, дипломні роботи)

Відповідно до навчального плану із навчальної дисципліни «Регіональне публічне управління та самоврядування» курсів, дипломні роботи не передбачено.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

– пакет програмних продуктів Microsoft Office, а саме: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint та ін.;

– мультимедійний проєктор, комп’ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Соціальні мережі та Telegram.

Основні рекомендовані інформаційні джерела.

Основна література

1. Демиденко В. О. Верховенство права як аксіологічна вершина системи принципів місцевого самоврядування. Науково-теоретичний журнал «Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка». 2019. № 3(87). С. 167-176. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.87.167-176>

2. Демиденко В.О. Модернізація системи принципів здійснення місцевого самоврядування в Україні: матеріали засідання науково-практичного круглого столу «Верховенство права як гарантія конституційного ладу» (Київ, 5 грудня 2019). Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2019. С. 46-48. (Верховенство права як гарантія конституційного ладу [Текст]: матеріали

засідання науково-практичного круглого столу (Київ, 5 грудня 2019). Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2019. 184 с.

3. Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека : навч. посіб. / уклад. Птахіна О.М. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2018. 193 с.

4. Європейський союз: теорія і практика інтеграції заради успіху : навч. посіб. / за заг. ред. А. В. Матвійчука. Рівне : Волин. обереги, 2019. 156 с.

5. Калиновський Б. В. Компетенція місцевої публічної влади / Б. В. Калиновський // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2016. – № 2 (99). – С. 54–64.

6. Калиновський Б. В. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування місцевої публічної влади / Б.В. Калиновський // Часопис Київського університету права. – 2016 – № 4 – С. 62–66.

7. Калиновський Б. В. Місцева публічна влада в Україні: конституційно-правові засади функціонування та розвитку : монографія / Б. В. Калиновський. – Вінниця, ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 426 с.

8. Калиновський Б. В. Принципи функціонування місцевої публічної влади в Україні: нормативне забезпечення та механізми реалізації / Б. В. Калиновський // Віче. – 2016. – № 9–10. – С. 37–40.

9. Калиновський Б. В. Шляхи реформування територіальної основи організації місцевої публічної влади в Україні / Б. В. Калиновський // Держава і право : зб. наук. праць. Серія : Юридичні науки. – Київ : Юрид. думка, 2016. – Вип. 70. – С. 191–202.

10. Колодій А. М. Конституційна реформа в сфері місцевого самоврядування / А. М. Колодій // Конституційна реформа в Україні в сфері місцевого самоврядування: уроки від країн Вишеградської четвірки : тези доп. наук.-практ конф. (Харків, 21–22 жовт. 2016 р.). – Харків : Право, 2016. – С. 18–26.

11. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. К.: Юрінком, 1996. 80 с.

12. Лук'янов Д. В. Вибори до органів місцевого самоврядування: вітчизняна система та досвід країн Вишеградської групи / Д. В. Лук'янов, Г. П. Пономарьова // Конституційна реформа в Україні в сфері місцевого самоврядування: уроки від країн Вишеградської четвірки : тези доп. та наук. повідомл. учасників наук-практ. конф. (м. Харків, 21–22 жовт. 2016 р.). – Харків : Право, 2016. – С. 227–231.

13. Мануїлова К. В. Тенденції розвитку децентралізації публічної влади у світі / К. В. Мануїлова // Держава та регіони: Державне управління. – 2016. – № 1. – С. 179–182.

14. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник. – Харків: ХНАУ, 2018. – 278 с.

15. Публічне адміністрування в Україні: навч. посібник / за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової. Харків: «Магістр», 2011. 306 с.

16. Слободяник Т. М. Муніципально-правова відповідальність місцевих рад та сільських, селищних, міських голів в Україні : дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 / Т. М. Слободяник. – Київ, 2016. – 262 с.
17. Софінська І. Міжнародно-правові стандарти місцевого самоврядування : навч. посіб. / І. Софінська. – Львів, 2016. – 241 с.
18. Теорія держави та права : навч. посіб. / Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова та ін. ; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. – Київ : НАВС, Освіта України, 2016. – 320.
19. Топузов В. І. Муніципально-правові санкції в Україні: проблеми теорії та практики : дис. канд. юрид. наук : 12.00.02 / В. І. Топузов. – Харків, 2016. – 198 с.
20. Федоренко В. Л. Конституційне право України : підручник до 20-ої річниці Конституції України та 25-ої річниці незалежності України / В. Л. Федоренко. – Київ : Ліра-К, 2016. – 616 с.

Додаткова література

1. Жовнірчик Я. Ф. Територіальна громада в системі місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / Я. Ф. Жовнірчик. — Режим доступу: <http://www.univ.km.ua/visnyk/1032.pdf>
2. Калиновський Б. В. Конституційні засади державної регіональної політики / Б. В. Калиновський // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2016. – № 3. – С. 26.
3. Калиновський Б.В. Відповідальність органів та посадових осіб місцевої публічної влади в Україні: проблеми та шляхи їх розв'язання. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2018. №1 (15). С. 25–39.
4. Калиновський Б.В., Кулик Т.О. Нормотворча діяльність місцевих рад в Україні. *Аспекти публічного правління* Том 6 № 5 2018. С. 33-40.
5. Калиновський Б.В. Теоретичні та правові основи нормотворчої діяльності місцевої влади в Україні. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*, 2019. №2 (4). С. 25-38.
6. Калиновський Б.В. Функціонування місцевої публічної влади в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2017. №4. С. 25-31.
7. Калиновський Б. В. Шляхи реформування територіальної основи організації місцевої публічної влади в Україні / Б. В. Калиновський // Держава і право : зб. наук. праць. Серія : Юридичні науки. – Київ : Юрид. думка, 2016. – Вип. 70. – С. 191–202.
8. Калиновський Б. В. Конституційні засади децентралізації влади в Україні. *Вісник Центральної виборчої комісії*. 2015. № 2 (32). С. 84–89.
9. Колодій А. М. Конституційна реформа в сфері місцевого самоврядування / А. М. Колодій // Конституційна реформа в Україні в сфері місцевого самоврядування: уроки від країн Вишеградської четвірки : тези доп.

наук.-практ конф. (Харків, 21–22 жовт. 2016 р.). – Харків : Право, 2016. – С. 18–26.

10. Конституційне право : підручник / МВС України, Харків. Нац.. ун-т внутр.. справ ; заг. ред. О.С. Бакумова, Т.І. Гудзь, М. І. Марчука. Харків, 2019 484 с.

11. Конституційний Договір між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади організації та функціонування державної влади, місцевого самоврядування в Україні до прийняття нової Конституції України від 8 червня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - №18. – Ст.133.

12. Конституція України в актах Конституційного Суду України (аналітичний огляд та коментар) / А. Стрижак. — К.: Ін Юре, 2010. — 629 с.

13. Мануїлова К. В. Тенденції розвитку децентралізації публічної влади у світі / К. В. Мануїлова // Держава та регіони: Державне управління. – 2016. – № 1. – С. 179–182.

14. Мішина Н. В. Сучасні процеси децентралізації виконавчої влади та реформування місцевого самоврядування в Україні / Н. В. Мішина // Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія». – 2014. – Т. 14. – С. 228 – 233.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Міжнародного центру перспективних досліджень. – <http://www.icps.kiev.ua/library>.

2. Верховна Рада України: <http://zakon.rada.gov.ua>

3. Верховний Суд України: <http://www.scourt.gov.ua>

4. Генеральна прокуратура України: <http://www.gp.gov.ua>

5. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>

6. Конституційний Суд України: <http://www.ccu.gov.ua>

7. Міністерство внутрішніх справ України: <http://mvs.gov.ua>

8. Президент України: <http://www.president.gov.ua>

9. Українська Гельсінська спілка з прав людини: <http://helsinki.org.ua>

10. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: <http://www.ombudsman.kiev.ua>

11. ООН: <http://www.un.org>

12. ОБСЄ: <http://www.osce.org>

13. Рада Європи: <http://www.coe.int>

14. Европейський комітет по предупреждению пыток <http://www.echr.coe.int>

15. Европейская комиссия по борьбе с расизмом и нетерпимостью <http://www.ecri.coe.int>

16. Договора и конвенции <http://conventions.coe.int>

17. Центр інформації та документації Ради Європи в Києві: <http://www.coe.kiev.ua>

18. Європейський Суд з прав людини: <http://www.echr.int>
  19. Європейський Союз: <http://www.europa.eu.int>
  20. Міжнародна організація праці: www.ilo.org
  21. Інтерпол: <http://www.interpol.int>
  22. Управління Верховного Комісара ООН з прав людини
<http://www2.ohchr.org>
  23. Українське бюро Інтерполу – <http://icpo.centrmia.gov.ua>
  24. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського URL:
<http://www.nbuv.gov.ua/>.
- Офіційна Інтернет-сторінка Ради Європи URL:
<http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1182&lang=en>.

Політики курсу

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин навчання може відбуватись у дистанційному режимі за погодженням із керівництвом НАВС з презентацією виконаних завдань під час консультації викладача.

На *лекціях* у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь здобувачів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

На *семінарських заняттях* теоретичні знання, отримані здобувачами ступеня вищої освіти під час лекцій, обговорюються більш детально у формі міні-дискусій, опитування, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів, а також шляхом розв'язування практичних задач.

При проведенні *практичних занять* використовуються активні форми їх проведення: дискусії, ділові ігри, розв'язування тестових та практичних завдань.

Вимоги до організації *самостійної роботи* здобувачів вищої освіти визначаються робочими навчальними програмами дисципліни. Основними завданнями самостійної роботи здобувачів вищої освіти є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел, підготовка і безумовне виконання поточних практичних та індивідуальних завдань, а також самостійне вивчення окремих тем під керівництвом викладача.

Плани семінарських та практичних занять, практичні та індивідуальні завдання, методичні вказівки до окремих тем, література, система оцінювання занять подані у відповідних методичних вказівках. Їх можна переглянути на Веб-сайті НАВС у розділах «Кафедра конституційного права та прав людини», «Дистанційні курси». Пропущені заняття та незадовільні оцінки повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладачів кафедри.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право

підвищувати свій рейтинг лише під час складання екзамену (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри конституційного права та прав людини, які безпосередньо проводять заняття (за затвердженим графіком проведення консультацій) або звернувшись із письмовим запитом на електронну пошту за адресою: k003@naia.kiev.ua

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ (наказ НАВС від 30 березня 2018 року № 422).

Система оцінювання результатів навчання

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<i>участь в роботі впродовж семестру/залік - 60/40</i>
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)	<i>вибір тематики доповідей відбувається здобувачем вищої освіти на підставі консультації з викладачем, під час написання роботи здобувач вищої освіти повинен дотримуватись вимог академічної доброчесності</i>
Семінарські заняття	<i>під час проведення семінарів здобувачі працюють у такому форматі: усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань. Оцінювання здійснюється по 5-тибальній системі відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти затверджених Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ (наказ НАВС від 02.05.18 № 642.).</i>
Практичне заняття	<i>під час проведення практичних занять здобувачі працюють у такому форматі: усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань. Оцінювання здійснюється по 5-тибальній системі відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти затверджених Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ (наказ НАВС від 02.05.18 № 642.).</i>
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>за умови виконання визначеного навчальною програмою обсягу.</i>

Критерії оцінювання результатів навчання

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив від 90% тестових завдань.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 75–90% тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60–75% тестових завдань.
2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив до 60% тестових завдань.

Характеристика оцінювання рівня компетентності здобувача вищої освіти

Бали	Вид рівня компетентності	Критерій оцінювання компетентності
2	Рецептивно-продуктивний	
	Незадовільний	У здобувача ступеня магістр <i>відсутні знання</i> навчального матеріалу або він відмовляється від відповіді.
	Низький	Здобувач ступеня магістр має <i>фрагментарні знання</i> , що базуються на попередньому досвіді. Не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст. Не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
	Мінімальний	Здобувач ступеня магістр має <i>безсистемні знання</i> , допускає формально-логічні помилки при формулюванні понять, класифікаційних критеріїв та їхньому тлумаченні. Хаотично і невпевнено викладає матеріал, не здатен відділяти головне від другорядного, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

3	Репродуктивний	Достатній	Здобувач ступеня магістр має <i>базові знання</i> з навчальної дисципліни. Формулює юридичні поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Може виокремити ознаки явища та їх охарактеризувати (риси, властивості, аспекти). Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. Не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності при використанні знань для вирішення практичних завдань.
4	Конструктивно-варіативний	Добрий	Здобувач ступеня магістр має <i>грунтовні знання</i> навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямах впливу на інші явища). Може навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на нормативно-правові акти та наведенням прикладів. При відтворенні знань застосовує продуктивний тип мислення.
5	Творчий	Відмінний	рівень компетентності. Здобувач ступеня магістр має <i>системні знання</i> глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Може навести особливості інтерпретації правових явищ в різних теоріях, загальне та відмінне в різних позиціях вчених, як в національному так і в міжнародному та європейському праві (в межах часу, предмету, простору). Здатен обґрунтувати перспективи розвитку правових явищ в Україні. Відповідь надається на основі знань державних програм, концепцій, проектів нормативно-правових актів, а також наукових досліджень вітчизняних та закордонних вчених. Даний рівень компетентності передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. При відтворенні знань застосовує евристичний тип мислення.

Оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)					Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>					<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Самостійна робота	Залік
7	7	7	7	7	25	40
						100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Силабус схвалено на засіданні кафедри конституційного права та прав людини НАВС

Протокол від 17.09.2021 року № 3